

Oświadczenie Sędziów Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku z 20 lipca 2021 roku

Od kilkunastu lat Trybunał Konstytucyjny, zarówno przed, jak i po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, wypowiadał się jednoznacznie i konsekwentnie o nadrzędnym miejscu Konstytucji RP w systemie obowiązujących w naszym państwie źródeł prawa. Stanowisko to łączyło się przy tym ze sformułowaniem zasady przychylności RP dla integracji europejskiej. Potwierdzona i skonkretyzowana została konstytucyjna norma, stosownie do której Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego.

Stwierdzenie przez TK w wyroku z 15 lipca b.r. (P 7/20) niezgodności z Konstytucją RP przepisów traktatów unijnych proklamujących zasadę lojalnej współpracy państw członkowskich oraz przyznających Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej kompetencje do zarządzania środkami tymczasowych w rozpatrywanych sprawach oznacza nieuzasadnione odejście od dotychczasowej linii orzecznictwa.

Już niedługo, bo 3 sierpnia 2021 r., ma się odbyć przed TK w pełnym składzie rozprawa w sprawie K 3/21. Trybunał Konstytucyjny będzie rozpoznawać od początku wnioski Prezesa Rady Ministrów o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów traktatów europejskich, które stwarzają dla instytucji unijnych podstawy traktatowe do badania, czy prawo państw członkowskich, w tym polskie, zapewnia podmiotom prawa skuteczną ochronę w dziedzinach objętych prawem Unii. W szczególności chodzi o zagwarantowanie niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Sędziowie TK w stanie spoczynku z głębokim niepokojem oceniają, że wydanie wyroku uwzględniającego wnioski w sprawie K 3/21 będzie równoznaczne z zakwestionowaniem mocy obowiązującej podstawowych przepisów prawa unijnego w Polsce. Wyrok ma być przy tym wydany na wniosek Prezesa Rady Ministrów, członka Rady Europejskiej, organu konstytucyjnego kierującego rządem, upoważnionego z mocy Konstytucji do prowadzenia polityki wewnętrznej i zagranicznej RP.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku stwierdzają, że nadrzędna rola Konstytucji RP nie zostaje w żadnej mierze naruszona, jeśli instytucje unijne żądają poszanowania niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Żądania te nie wykraczają poza to, co zostało im przyznane w traktatach unijnych, ratyfikowanych przez RP i których zgodność z Konstytucją została potwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny. Kompetencje instytucji unijnych nie dotyczą bowiem

ustroju sądownictwa, lecz cech jakie muszą mieć sędziowie krajowi, aby móc orzekać w sprawach europejskich. Poszanowania zaś niezależności sądów i niezawisłości sędziów wymaga także polska Konstytucja (art. 4, art. 45, art. 78, art. 173, art. 178).

Sędziowie TK w stanie spoczynku apelują zatem do Prezesa RM o wycofanie wniosku, co jest możliwe do czasu rozpoczęcia rozprawy.

Coraz częściej wypowiedane są obawy, że nasze państwo znalazło się w krytycznym punkcie najnowszej historii i że m.in. od Trybunału Konstytucyjnego zależy, czy obrona w 1989 r. roku droga rozwoju opartego na zasadzie demokratycznego państwa prawa i integracji z Europą Zachodnią nie zostanie przerwana.

Zabranie przez nas głosu wynika z wierności konstytucyjnej przysiędze, jaką składaliśmy przy powołaniu do stanu sędziowskiego i z przekonania, że polska racja stanu wymaga, abyśmy obecnie nie milczeli.

Stanisław Biernat
Teresa Dębowska-Romanowska
Kazimierz Działocha
Lech Garlicki
Mirosław Granat
Wojciech Hermeliński
Adam Jamróz
Stefan Jaworski
Biruta Lewaszkiwicz-Petrykowska
Wojciech Łączkowski
Ewa Łętowska
Marek Mazurkiewicz
Andrzej Mączyński
Janusz Niemcewicz
Małgorzata Pyziak-Szafnicka
Stanisław Rymar
Ferdynand Rymarz
Andrzej Rzepliński
Jerzy Stępień
Piotr Tuleja
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz
Mirosław Wyrzykowski
Bohdan Zdziennicki
Andrzej Zoll
Marek Zubik